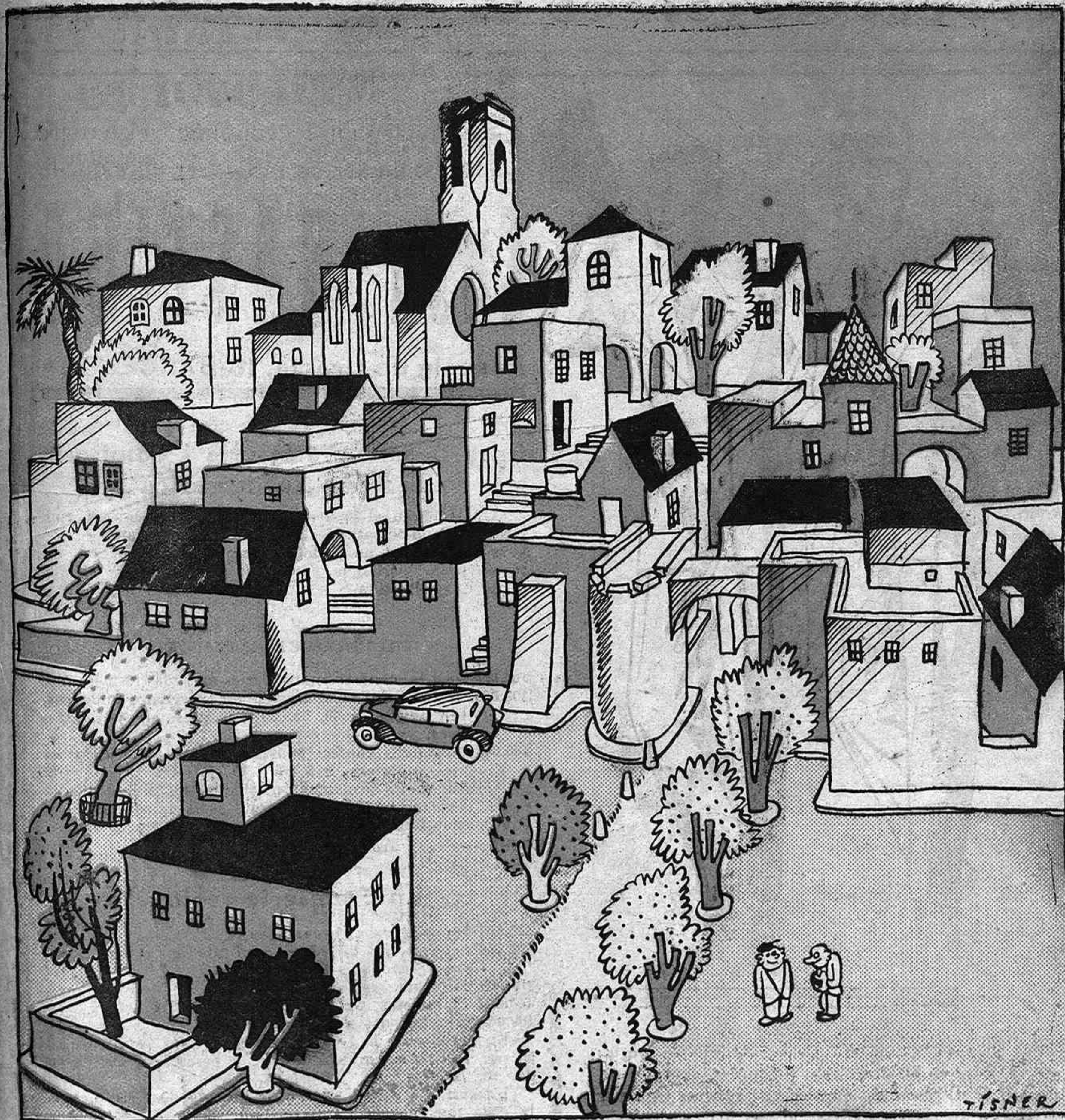

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

PARADOXA.

—Per què hi són, a Saragossa, les columnes?
—Per fer-la caure.

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

Tapes Esquella 1935

**Relligat i Tapes
Daurades
Pesseles 8'50**

Ciutadà elegant i econòmic, el vostre
sastre i camiser no pot ésser altre que la

Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18-BARCELONA

Gran Basar de Sastreteria i Camiseria Sistema Nordamericà

Alli trobareu el vostre vestit i la vostra camisa amb
totes les comoditats de preus. Ni liquidacions, ni re-
baixes de preus no poden res amb nosaltres. Sols els
55 anys d'experiència comercial permeten fer el que
fa la Casa Bastida.

En Sastreteria tenim

100.000 vestits confeccionats paten des de 15 pessetes.
100.000 vestits confeccionats llaneta en gustos moderns,
tall anglès, a 40, 50, 60 i 75 ptes. els més supe-
riors.

100.000 pantalons confeccionats, des de 5 ptes. i classes
més superiors, a 8, 10 i 15 pessetes.

Amb un petit suplement us podem fer el vestit a la
mida, com també, si us precisa, tenim una secció que
ens permet lliurar-vos a la tarda el vestit encarregat el
matí.

En Camiseria tenim

100.000 camises de gran estil, a 4'95.

100.000 camises de diferents qualitats en zèfirs, pope-
lins i rayons, a 6, 8 i 10 ptes.

100.000 calçotets, des de 1'95 ptes.

100.000 samarretes, des de 0'95 cèntims.

100.000 pijames, des de 4'95 ptes.

En la camiseria a mida podem fer-vos estalviar un
50 per 100. Fem camises des de 8 pessetes, i de rayon
des de 12 ptes.

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som
la casa més barata de Barcelona.

Obsequiem tots els compradors amb diferents pre-
sents i segells de la Caixa de Pensions per a la Vellesa
i d'Estalvi.

AVIS. — Els que de fora de Barcelona vulguin
servir-se de la nostra casa, poden escriure, i ad-
juntant 0'50 pessetes en segells, rebran figurins,
mostres i un sistema especial per a prendre's les
mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec
abans dels cinc dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

CRONICA

La voluntat popular és invencible

Al cap de pocs dies d'haver esclatat la militarada ens vam convèncer tots que la lluita contra el feixisme es convertia en una guerra de debò, inevitablement dura i probablement llarga, però davant la qual no valien defallences ni claudicacions de cap mena. Ens hi va massa coses essencials i definitives, tan per a nosaltres com per als nostres enemics per a no jugar fort i en una sola carta. Per part d'ells, no es tractava d'una de tantes "cuartelades" com les que matisaren l'època dels "pronunciamientos" en el segle dinovè. Quant a nosaltres, ens animava quelcom més alt i transcendental que la d'una bullanga més. Són dos móns que s'acaren: un que va a la posta amb tot un reguitzell de crims, d'arbitrarietats i d'injustícies; l'altre, el d'una nova humanitat que s'obre camí per damunt de les desferres d'una civilització decrepita i resseca i va a l'afirmació d'ideals dignificadors i alliberadors.

No és possible que ells i nosaltres poguem arribar a una suspensió d'hostilitats que es tradueixi en mútues concessions. No és hora de regateigs ni de renúncies. Ells defensen els vells privilegis de casta, els latifundis, l'opressió dels treballadors del camp i de la ciutat, la màgia clerical, el poder pretorià casernari i el domini d'una aristocràcia insolent i degenerada. S'hi faran amb les dents i amb les unghes perquè els hi va la seva única raó d'ésser.

Per molta que sigui la resistència llur i per poderosos que siguin els elements i reforços que rebin dels aliats dels països sotmesos a esclavatge, tenen perduda la guerra. El poble afronta amb enèrgica serenitat la lluita i no recularà davant l'escomesa brutal i homicida dels qui s'emparen sota el signe de la creu, s'estintolen en l'espasa i s'ajoquen damunt un sac de moneda per coixí. L'odi és l'únic sentiment que els anima i l'odi no ha creat mai res. Les milícies populars, el poble en armes, té la voluntat de vèncer i posa entusiasme en la lluita. L'entusiasme en l'esperit del combatent val tant com la força material. Que ho diguin, sinó, les masses ciutadanes, mal armades i amb organització improvisada, que el 19 de juliol van fer recular vergonyosament a Barcelona els escamots de la pinxeria professional, i que en tots els fronts de combat d'Ibèria mantenen el foc sagrat dels ideals populars contra la

xurma uniformada que s'ofega en sang i que reclama la complicitat de clergues assassins, de legionaris rebuig de tots els indesitjables internacionals, de moros assalariats i de la carlinada infecta, car ells no es veuen amb cor d'afrontar la indignació popular tot i emprar contra ella les armes i els elements que l'Estat els havia donat confiadament per a la defensa de la independència del país i del règim legítimament i lliurement establert pel poble.

N'hi ha prou amb constatar el fervor de les multituds que al front i a reraguarda lluiten per a abatre per sempre més el despotisme i la tirania. Als ulls dels combatents i dels qui lluiten també en el taller, en la fàbrica i en l'oficina, hi guspireja una flameta d'entusiasme i de seguretat en el triomf final. Cal veure les nostres Rambles i els carrers tots de la ciutat, plens de banderes flamejants i atapeïts d'una gernació compacta que va a la lluita o comenta les gestes com si es tractés d'una festa.

I el que val més que tot, és l'exemple admirable d'organització metòdica i accelerada, de regularització de serveis i d'adaptació pràctica i intel·ligent a les noves modalitats que exigeix l'hora que vivim. Mentre nodrim el front de combat, poriant-hi el millor que tenim, creem una nova economia,—inconsistent, potser, indecisa, balbucient i maculada amb no poques tares, sí, però susceptible de millora i de perfecció— però que significa el fonament i la base d'una nova civilització i d'una nova cultura.

Els que facin el que puguin, ja que no poden fer el que voldrien. El poble, per la seva banda, anirà fent la doble feina de destruir el feixisme i d'imposar un nou ordre revolucionari. Comprenem que no es resignin, car en l'obra empresa no hi ha opció; no poden assimilar-se al nostre moviment ni arrepentir-se. No els resta més remei que sucumbir o exiliar-se. Davant l'empenya popular no poden res. Els hem dit: No passareu! I no passaran. Tenen contret un deute amb el poble, deute secular pastat amb misèria, incultura, sang i llàgrimes, que han de pagar fins a la darrera malla.

Aquest número ha estat visat per la censura

Comentaris

El feixisme no respecta res

El cinisme i la hipocresia, característiques clàssiques del jesuïtisme, s'han manifestat novament per boca del repugnant Gil Robles.

Aquest covard, repudiat inclusivament pels facciosos, es troba actualment a Lisboa, on ha fet unes manifestacions plenes de falsedat i inconseqüència. Diu entre altres coses que la guerra civil d'Espanya no és una lluita entre el feixisme i la democràcia, sinó que la lluita entaulada és entre socialisme i nacionalisme. Es tan idiota dir això, que ni val la pena comentar-ho.

Si subratllem aquestes manifestacions és degut a la coincidència d'haver estat dites a Portugal. En aquest país feixista i vaticanista—tot és un i el mateix—que diria Pirandello, en aquest país, s'està violant actualment el Dret Internacional. No solament per las seves fronteres entra material de guerra per als rebels, sinó que a les seves presons hi ha milers d'intellectuals, militars i obrers antifeixistes espanyols. Així, doncs, si les hordes dels Franco, Mola, Queipo i altres assassins de dret comú volien implantar un règim democràtic (!!) a Espanya perquè els ajuden uns països feixistes i Portugal empresona els nostres republicans?

Gil Robles, clericalla, monarquitzants, militars traïdors, són tots ple-gats uns fills de... San Ignasi de Loiola.

* * *

Són assassins

L'Alcàsser de Toledo és un altre símbol demostratiu de l'esperit de barbàrie que anima els facciosos. La República donant proves constantment de la seva generositat; els va intimar que es rendissin; va fer llençar premsa de Madrid per assabentar-los de la veritable situació d'Espanya, els va prometre humanes condicions si es lliuraven a les forces lleials. La República ha fet

Gil Robles rebut fredament a Valladolid.

—*Quan necessitem ninots, ja et cridarem.*

tot el que humanament era possible per a evitar víctimes innocents. En aquest sentit el Govern ha fet gestions perquè les dones i nens fossin evacuats de l'edifici per tal de continuar la lluita. Tot ha estat inútil. Els feixistes volen sacrificar vides innocents; no tenen pietat ni per als seus.

Per aquesta gent les conquestes de la Humanitat, sortint de la crueltat i l'obscurantisme de la Edat Mitjana no compten; el triomf dels drets de l'home assolit per la Revolució francesa ha estat estèril; són incapços de comprendre tot el que té un sentit d'humanitat.

Són uns monstres, són uns assassins i per això ens volien tornar a un règim d'esclavatge.

El món civilitzat se'ls mira amb fàstic i repugnància.

Són assassins de dret comú.

Cal exterminar-los!

* * *

Lògica dels esdeveniments

En aquestes mateixes pàgines, amb motiu de la presumpta fugida d'Abd-el-Krim de l'illa de la Reunió, havíem fet hipòtesis sobre possibles esdeveniments al Marroc es-

panyol. Sembla, segons notícies de la premsa, que les nostres conclusions es van confirmant. Es a dir que, encara que Abd-el-Krim no hagi fugit, alguns Kaids afectes al cap de Beni-Urriaguel estan portant a cap una intensa tasca d'insurrecció contra els feixistes.

Es la reacció inevitable d'un poble contra els seus opressors.

Malgrat la seva incultura els moros tenen molt arrelat el sentit nacionalista. Han intuït que ajudant en Franco i els seus sequaços tornaria el poble marroquí a ésser víctima d'un altra guerra colonial, víctima d'un altra guerra de botí per a mantenir els privilegis de financers i militars ambiciosos. El poble moro ha intuït això, i els seus caps els ho han fet comprendre.

El feixisme que tot ho atropella no sap què és això de les petites nacionalitats; malgrat que Catalunya i Bascònia li demostrin el que és.

Ara serà el Marroc qui li donarà la lliçó final.

ALMOND.

A la guerra com a la guerra

Esports

CRONIQÜETA ESPORTIVA

La gran manifestació esportiva del diumenge

Quan escrivíem el comentari del passat divendres dient que els partits de futbol benèfic a profit de les Milícies havien d'acabar, i que calia organitzar un festival magne a l'Estadi de Montjuïc, talment com si per transmissió de pensament el nostre suggeriment trobés ressò al si del Comitè pro-Esport Popular, era també llançada la idea de la celebració d'un festival a l'Estadi, per tancar així les festes commemoratives de l'onze de Setembre que enguany han assolit una transcendència no igualada.

La gran desfilada cívico-esportiva que tingué lloc a la tarda del passat diumenge, sobrepassà en magnificència tots els projectes fets per la Comissió Organitzadora. La desfilada de joves esportius pels carrers de la ciutat fou una manifestació plena de vitalitat, de força i de grandesa.

L'entrada de la manifestació cívico-esportiva a l'Estadi, posà dempeus amb el puny enlaire els milers de persones que es trobaven al recinte olímpic de Montjuïc. Mai no havíem vist un espectacle semblant. Amb formació perfecta, amb l'entusiasme incomparable de l'hora transcendental que vivim, amb la inspiració patriòtica del moment, els homes esportius, les noies esportives i fins els infants desfilaren per

davant de la llotja presidencial com portats per una força que els movia amb exactitud matemàtica d'entusiasme, i que els donava fermesa a la passa.

L'organització de la desfilada fou perfecta. No ho fou tant la preparació del magne festival de l'Estadi, pels mitjans de comunicació posats a l'abast del poble que havia d'emplenar l'Estadi Municipal de Montjuïc.

Fou publicada una nota a la premsa, l'onze de setembre al matí, en la qual es donaven per sospesos tots els actes a l'aire lliure per a la tarda de diumenge, a cinquanta quilòmetres del radi de Barcelona.

La nota poc clara produí certs confusions, cosa que motivà que es fessin circular les versions més inversemblants fins al punt de fer creure que havia estat suspesa la festa de Montjuïc.

Una nota aclaratòria publicada a temps, assabentà al poble esportiu que la suspensió d'aquells actes era per no restar importància al de l'Estadi, però l'Estadi no s'emplenà com altrament ho hauria estat, era, que el poble té set de manifestar-se i d'unir-se en actes públics de la importància del de diumenge.

S'ha fet, però, la magna demostració de potencialitat esportiva, i la columna inacabable d'esportius desfilà pels carrers de la ciutat, com un exèrcit de reserva disposat a alçar-se en peu de guerra, si cal, per a defensar els drets de l'home i la llibertat del poble.

Vagi, malgrat tot, la nostra felicitació als organitzadors dels actes

comemoratius de l'onze de setembre, puix que ultra la demostració de fe en l'ideal que ha donat el poble per mitjà dels actes organitzats conjuntament, s'haurà recaptat per aguantar la lluita contra el feixisme uns quants milers de pessetes que reportaran un ajut per a la causa del poble.

Sagetes

Els representants del futbol català amateur han jugat a París amb una selecció anglesa d'obers, en un partit a profit de la lluita antifeixista espanyola. Els nostres amateurs davant d'una gentada imponent, van vèncer l'equip anglès.

La victòria més reeixida no fou per cert l'esportiva.

El poble de París en rebre els nostres futbolistes amb el cor obert, va donar fe del triomf que la lluita del poble espanyol ha aconseguit en el cor de les democràcies mundials.

* * *

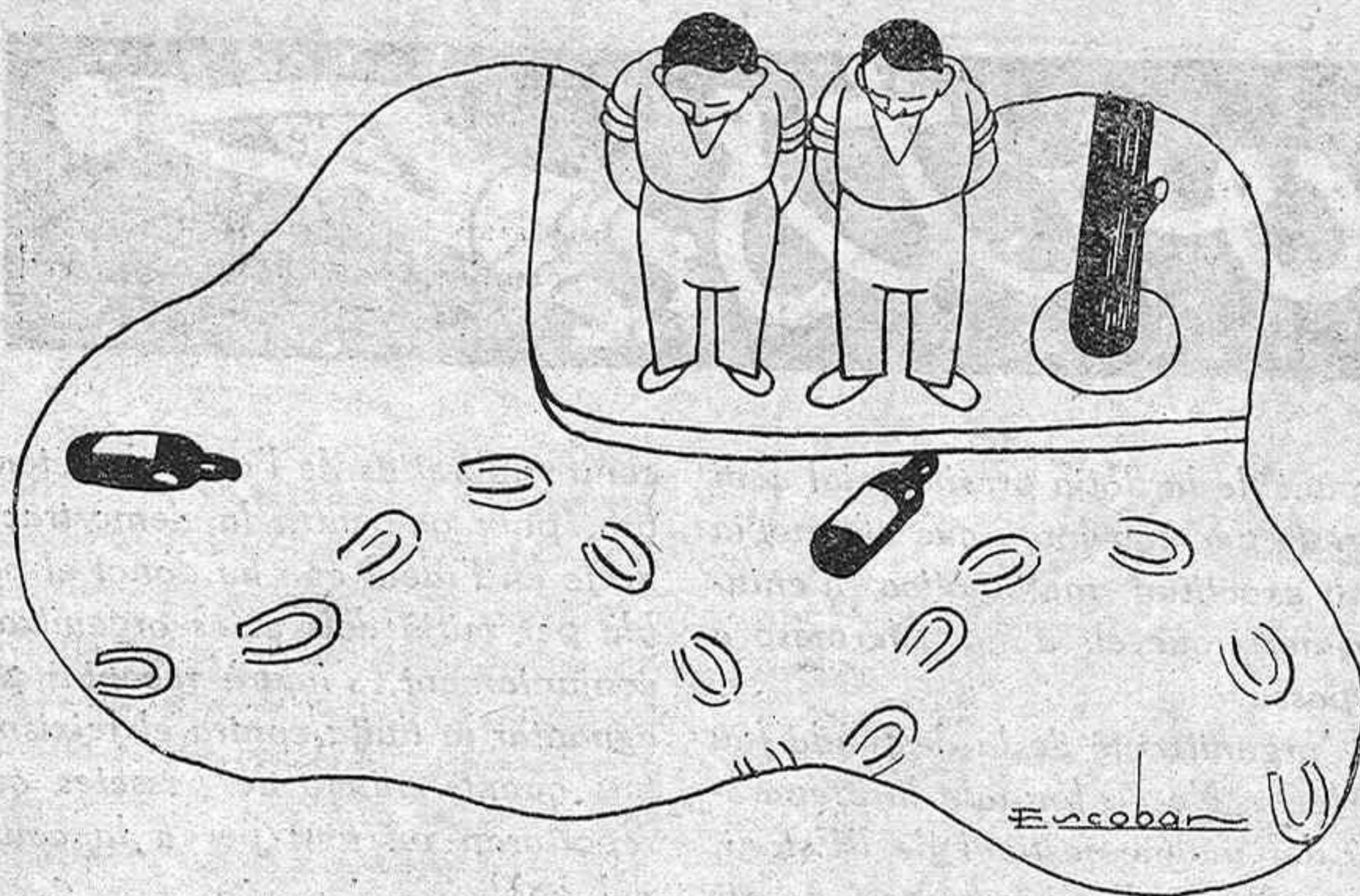
Samitier entrarà a jugar a l'Olympique de Marsella. El nostre gran Pep ha canviat novament de residència i sembla que encara en terres de França pot donar lliçons del seu futbol de mestre.

Bona sort, Pep!

* * *

El gran guanyador de la prova de natació reservada als periodistes al festival celebrat a la piscina de Montjuïc, fou l'immens Cuguero

Les armes que treballin al front. Ací, que treballin les eines

—Mira, ha passat el Queipo.

d'«El Mundo Deportivo». Cugueró va guanyar com un home. Va deixar els altres participants enrera, fent-los treure un pam de llengua per atrapar-lo.

Si arbitrant partits de rugby ho fes tant bé com nedant, Cugueró fóra un veritable fenòmen.

* * *

El senyor Eroles en apropiarse de la Federació de Futbol, ple d'amor per als clubs petits—especialment per al Sants—parlava de l'ampliació de la primera categoria, però sembla que s'ha deixat córrer.

Si el senyor Eroles vol protegir el futbol modest ho pot fer amb el futbol amateur més que amb els clubs professionals. La Lliga Amateur de Futbol en ésser creada promocionava al professionalisme i tenia així un al·licient justificat per als campionats. El senyor Eroles podria fer que la Lliga Amateur retrobés aquest dret perdut, i això sí que fóra vetllar pels interessos del futbol modest, més que cercant ampliacions beneficioses per uns quants clubs que, professionals a la fi, tots pateixen i seguiran patint del mateix mal.

* * *

Josep Gironès va donar un exemple de civisme desfilant a l'Estadi amb els homes del Comitè de Boxa, i portant una pancarta allusiva a la lluita contra el feixisme.

El poble en ovacionar-lo palesà una vegada més com encara continua essent l'ídol en el cor de les multituds.

Senyors del Comitè de Boxa; cal que d'aquesta prova en tregui una deducció per veure de fer tornar Gironès al reng, i combatre en una vetllada a profit de les Milícies Antifeixistes. Fóra redreçar la boxa caiguda, si en la confecció del programa presidia el seny i el bon encert.

Caldria fer-ho perquè també la boxa, el mateix que el futbol, podria donar un tant per cent per asostenir la lluita contra el feixisme, si es tornava a encarrilar com a espectacle i guanyava el favor del públic que ja tenia.

* * *

L'Espanyol ha provat en el darrer partit de l'Estadi els jugadors Muntaner i Chas.

Sembla que ambdós passaran a ésser elements definitius en les files blanc-blaves.

Chas és el notable davanter-cen-

tre del Ràcing, de Santander, que fou curat darrerament a la Mutual Esportiva de Catalunya d'una fractura de clavícula, i Muntaner el notable mig-ala de l'Europa, al qual tants de clubs anaven darrera.

Com es pot veure per aquests detalls, l'Espanyol portat per un comitè obrer d'apropiació, aconsegueix jugadors de més vàlua que els que portaven els senyors emmidonats de l'antiga Comissió Esportiva, amb pessetes a la mà.

* * *

Els jugadors de futbol han fundat una associació model, passant-se a la U. G. T.

Posats a defensar els seus drets, s'han entrevistat amb els directius de la Federació Catalana de Futbol i aquests s'han hagut d'avenir a les seves reclamacions.

Ara no serà possible que a un jugador com Loyola, el Terrassa li faci firmar un contracte poc legal i que després es negui a pagar unes mesades que se li devien, al·legant que la prima d'entrada rebuda al moment de signar la llicència eren diners a compte, i que per tant no hi havia dret a reclamacions.

Les coses, essent en temps d'absolut laïcisme, aniran en canvi més llatines, a la Federació Catalana de Futbol.

* * *

La dona s'ha lliurat espiritualment a l'esport. Ja la tenim incorporada de ple a les manifestacions esportives. Ben clar ho vam veure el diumenge a la desfilada de l'Estadi.

I és que la dona es reivindica de dia en dia. El mateix en el ordre social, que en tots aquells actes de racialitat que la posen al nivell que calia, trencant així aquelles cadenes vergonyoses que en el segle passat encara la retenien com un ésser casolà que havia de restar allunyat de les expansions naturals

de la vida el mateix que un animal domèstic.

* * *

Es troba a Barcelona el dibuixant

Margenat, Alfereç d'aviació de les Milícies.

A la seva heroïcitats prou reconeguda, cal afegir-hi la seva darrera gesta; s'ha casat. Salut i sort, company Margenat.

PERJURI

Maleïts plasmadors d'una follia que us fa perjurs hipòcrites, roïns; bé us recordarà la Pàtria un dia, mes vostre imatge serà la d'uns botxins:

Us recordarà amb horror, homes impius que amb Crist us heu volgut associar; amb un Crist que escombra els vostres residus penedit d'haver-se deixat crucificar:

Perquè us heu venut el seu martiri i oblidant son calvari, amb foll deliri les seves plagues us cobràveu a pes d'or...

Però han sorgit herois, per esborrar el dictèri, i amb bravesa de màrtirs, forjaran el nou imperi de germanor, lluitant, si així cal, fins a la mort.

TERESA BRACONS

Als nostres milicians

Germans de Catalunya; No us aturi l'empenta dels feixistes. ¡Sempre avant! Que el bon nom de la terra catalana, el destí l'ha posat en vostres mans perquè porteu a terme, invictes homes, la gesta més cruenta i immortal ara que, a l'horitzó de Catalunya, apunta el Sol de la nostre Llibertat. Sense la fe dels màrtirs ¿què seria dels pobles i dels homes?—Els tirans són afamats, són boigs i són els lladres que ens volen sota els peus dels militars. Mes no en va el vostre puny alceu enlaire per defensar amb coratge el sant fogar que alena dintre els pits dels bons patriotes que no han tingut jamai la sang d'esclaus. I si convingués, tots, homes i dones, com el més infrangible dels lligams, formarem una muralla inexpugnable on s'escriurà el grandíols NO PASSARAN!

ALBERT DE VILAFRANCA.

VOX POPULI

19 DE JULIOL DEL 1936

Desperta, ferro—el poble avui crida, exasperat d'ira davalla furiós, i, com tro, sa veu clamant enronquida: Enrera, enrera, malvat faccions! Desperta't ¡oh poble! El Feix traïdor, talment com un Judas ha venut l'Espanya; [nya; estigues alerta, brau treballador, defensa't com cal, posa't en campanya.

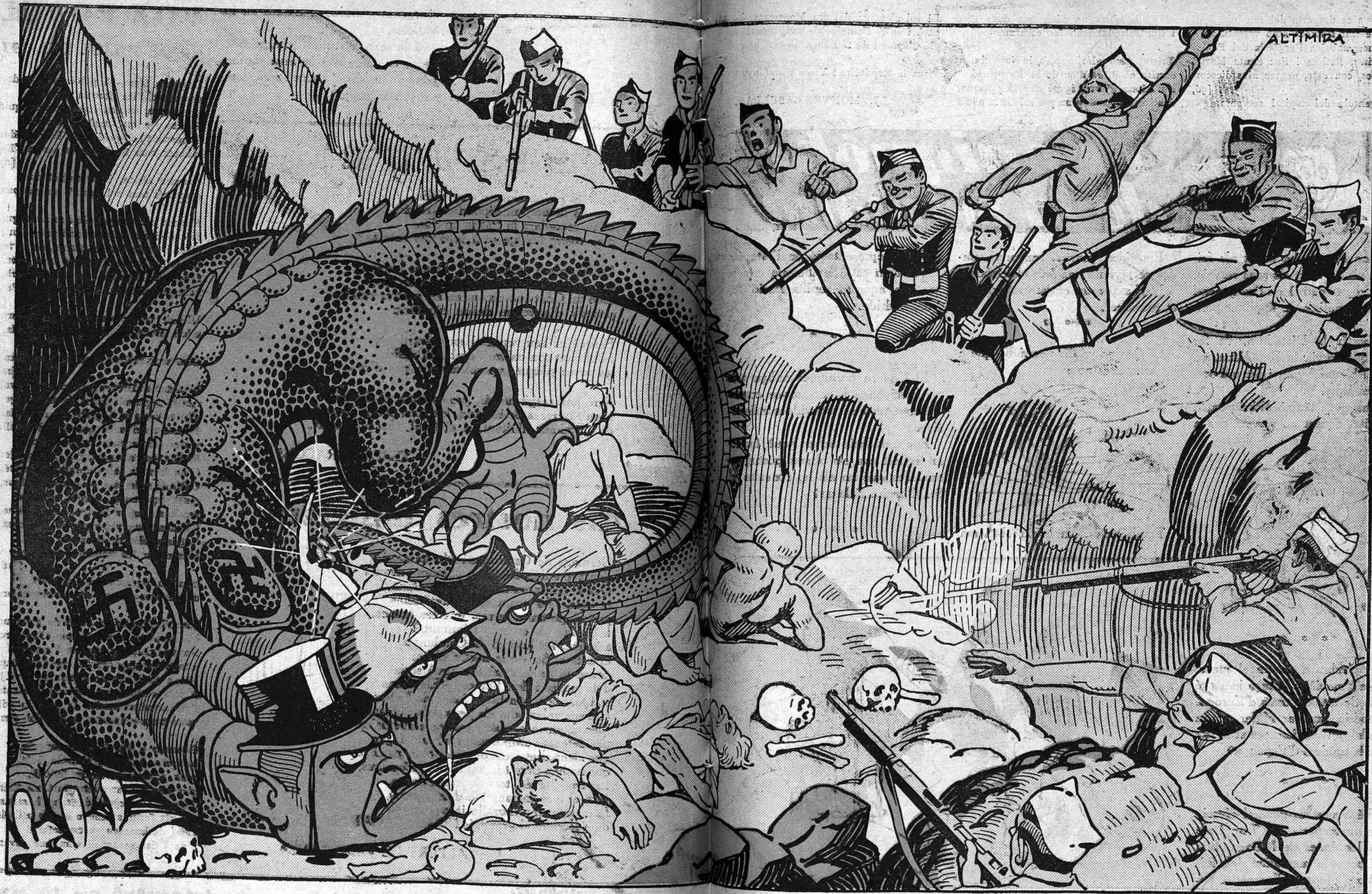
Al vent ja retrunyien els clarins de guerra del sol ixent, heixen barricades d'or; d'ací i d'allà brollen titans, de la terra, catapulta humana tallant com raor. I cors de llegenda, de valor superb, voltegen alívol. Tot l'ambient s'endo- [la: Ulls de voltor cerquen verinosa serp sobre Montjuic, damunt Collcerola.

Com mar bullent, que els seus discs arrenca la ciutat en flames, pels carrers davalla; runes, reguerols plens de sang rogenca, alarits d'esglai i glops de metralla. Poltres moribunds que fan d'espitllera, mares estenent els braços en creu, llambordes, als nins, fan de capçalera i fan brunzir bales, ministres de Déu. Cabdills valerosos en gestes sublimes, noies espartanes, herois ignorats assalten, impàvids, canons assassins, i donen llurs vides per la Llibertat. Estols proletaris en plena follia baixen per les Rambles, com llops venjadors, assalten Drassanes i Capitania on de nou onegen els nostres colors.

Visca la República—Crit de germanor que emplena la plana com alats còrcers. Forces maleïdes, forces d'opressió a trets ens responen del cim dels cloquers Via a fora, xurma miserable i vil! A fora esclavatges, feixistes malvats! Però aquelles hordes de gent incivil sense treva ens maten de dalt dels terrats.

Generals a sou de la monarquia, banquers endurits, clerecia boja, tan poruga és vostra fellonia que maneu tirar contra la Creu Roja? Tigres, assedegats de sang humana que els ferits afuselleu en els baiards ¡així deshonoreu vostra sotana i de Crist renegueu com uns covards?

Cal guanyar la guerra; així haurem triomfat en la pau

ALTIMIRA

APA, COMPANYS, QUE JA ELTENIM ACORRALATI

Barcelona es desperta del seu inic destí el poble irat s'aixeca amb valentia, de flames embolca l'església del Pi Carmelites, Betlem i fins Santa Maria. Esglésies, convents, negres nius d'escorçó, cruel gentola del capital serventa,

el poble obrer us dóna una dura lliçó i llur falsedat amb foc escarmenta. Trista, però gloriosa, és la jornada escrita al llibre d'or de la Revolució, Barcelona d'avui, igual que la passada, dóna sa sang més pura per salvar la nació

El sol s'amaga darrera Monserrat, ençà i enllà flameigs de sang empunya, ple d'amor i de fe llança un crit la Ciutat
[tat
Visca la República! Visca Catalunya!

J. MONTES-CASELLAS.

croniqueta de la setmana

Ramon Franco ha escrit als feixistes i els ha ofert els seus serveis. Aquest digne germà de l'ex-general és un especialista de l'agilitat política.

Va servir la Dictadura, va fer creure que servia la República, va servir el bienni negre, i ara vol servir el feixisme.

Ens alegrem d'això últim perquè en realitat aquest no serveix per a res.

* * *

Hítler s'esbrava contra el jueus. Per aquest maniàtic la raça jueva té la culpa de tots els mals d'Europa. ¿Ens podria explicar Hítler si són jueus els qui envien material de guerra als traïdors d'Espanya?

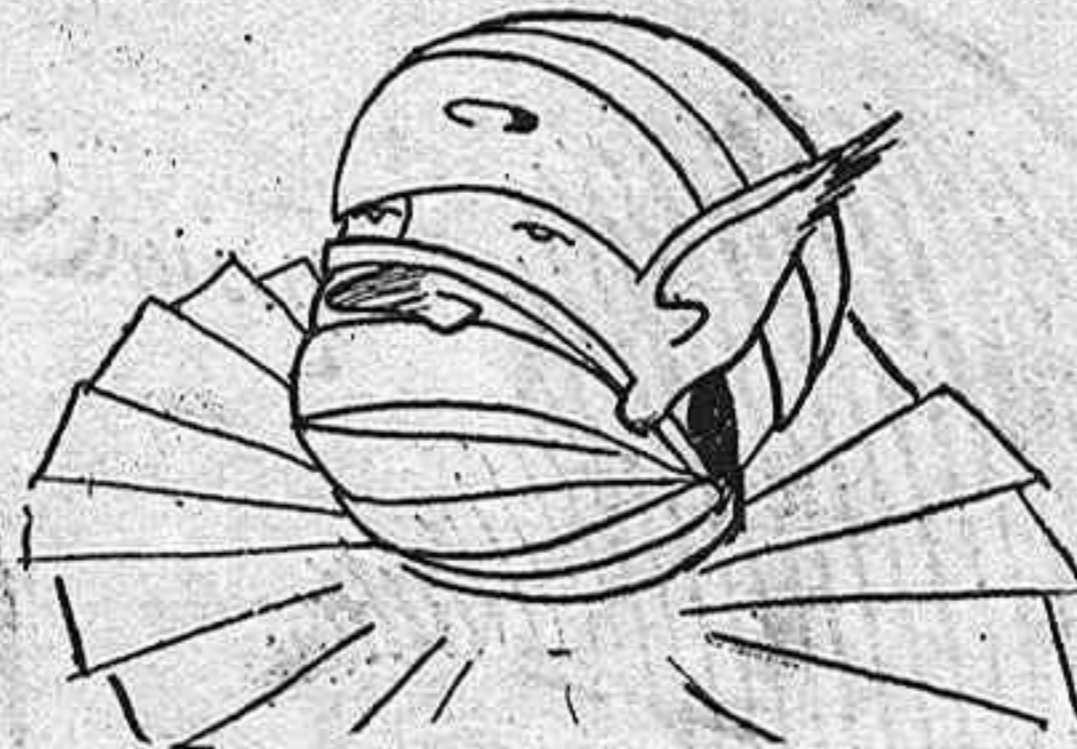
* * *

També aquest ex-general ofereix als seus mercenaris del Terç i als traïdors les dones de Màlaga. Bon estímul per a la mentalitat dels feixistes, bona oferta, enlluernador botí per als degenerats que volien «salvar Espanya» (?)

Embriacs, pinxos, senyorets, pudor de taverna; això és el feixisme. Han expressat clarament quin és el seu ideal.

* * *

El Queipo va dir per ràdio que a ell «choteitos no.»

També va dir que havia rebut una

* * *

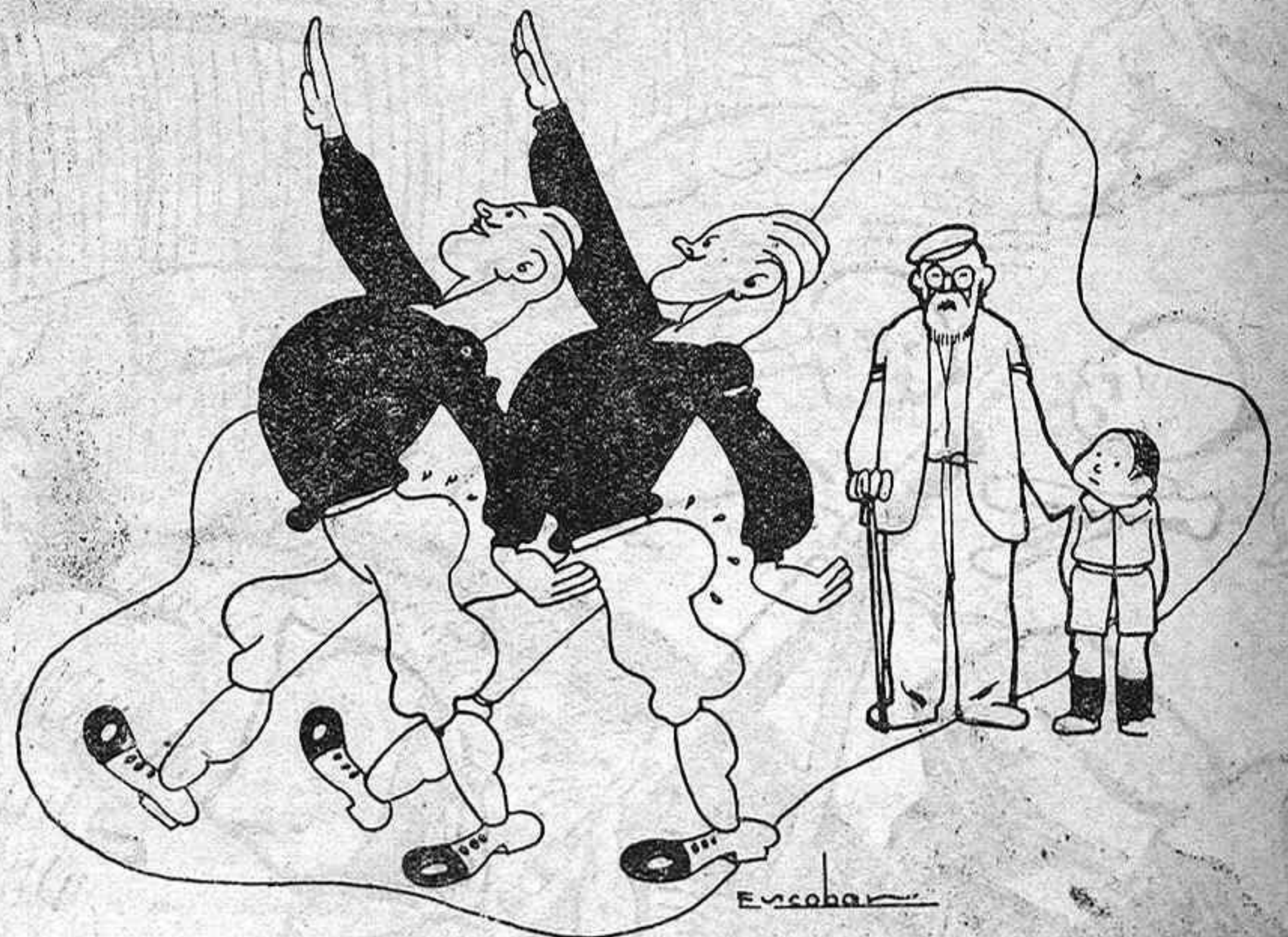
nodrida representació de l'Ateneu. Tal com està Sevilla, no creiem pas que aquesta representació fos gaire nodrida.

* * *

El Govern portuguès obliga tots els funcionaris a declarar-se contra «el comunisme i totes idees subversives.»

Ens agradaria saber ¿què farien en aquest cas els obrers portuguesos? Per què no els ho consulta el Sr. Oliveira Salazar?

* * *

—Es la camisa, el que porten negre?
—Sí, i l'ànima.

EL AJARROSA MIB

Programa de cinema.

«L'home de les cavernes» i «Fals noticiari núm. 8».

No sabíem que els feixistes fessin a Barcelona la seva propaganda.

* * *

Més cinema.

«Fuga apassionada».

El Gil i el March que s'han dedicat al film.

* * *

A Segòvia els feixistes celebren una mena d'auto de fe a honor a la Verge, afusellen cada diumenge uns quants obrers.

Això és l'herència d'uns reis catòlics, dels Torquemada, Arbués, Cisneros i altra gentola. La nova Espanya, després de XX segles de «civilització» cristiana, ens exterminarà definitivament.

* * *

El March ha anat a Bèlgica, perquè no vol saber res més del feixisme. Diu que li ha costat 4 milions i que el seu espanyolisme se n'ha ressentit molt.

Fins el seu espanyolisme era de llautó.

* * *

Les nostres forces han assolit una gran victòria al sector de Don Benito.

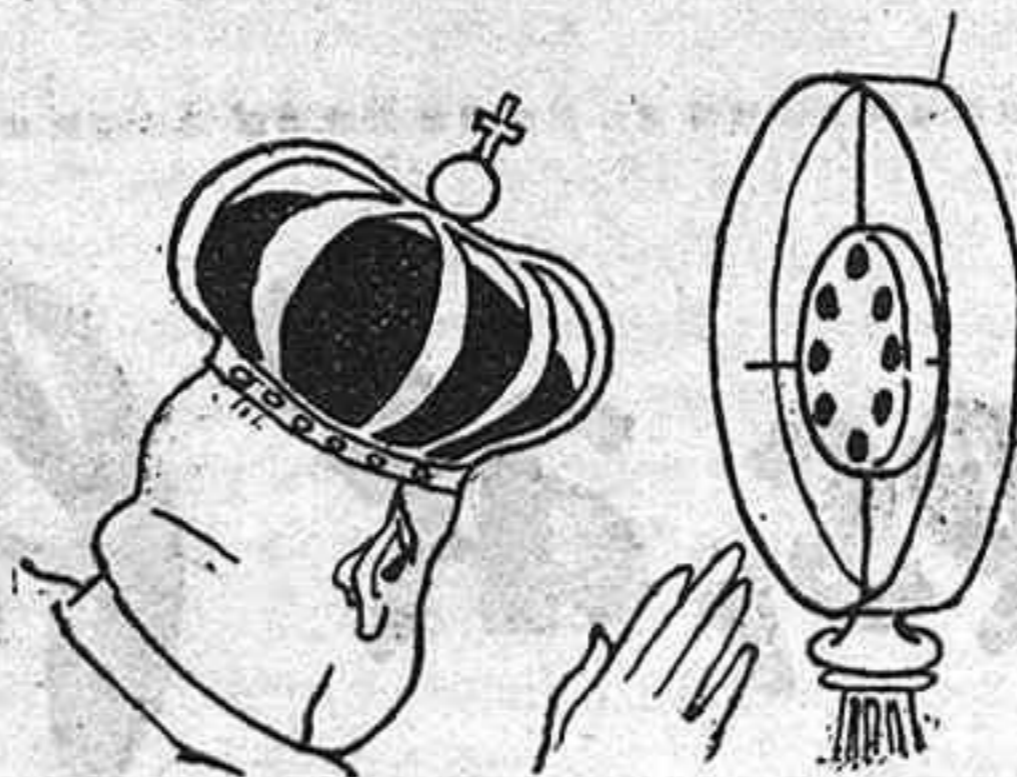

El Feixisme espanyol.

Res; que aquest pobre aviat serà Camarada Benito.

* * *

El Queipo va reconèixer que te-

nien armes, però que no tenien homes.

Per una vegada ha estat encertat aquest embriac. Ells tenen capellans, traïdors i falangistes. Homes no!

* * *

En un discurs el Ministre d'Agricultura, Uribe, va dir que no ha de quedar ni un pam de terra sense conrear.

Sempre el camperol ha tingut raó, i és mol just que la terra sigui d'ell. Doncs, ni un pam sense conrear.

I més, ara, que se l'ha guanyat pam a pam.

* * *

Els del Terç i Regulars están desmoralitzats perquè el Franco els va assegurar que a Espanya trobarien una mena de tresor a cada casa que assaltessin.

Però el botí promès no el veuen enlloc.

A les llars dels obrers només hi ha pobresa.

* * *

El bisbe de Cartagena va ésser detingut. S'havia amagat sota el llit d'unes «Germanetes dels Pobres».

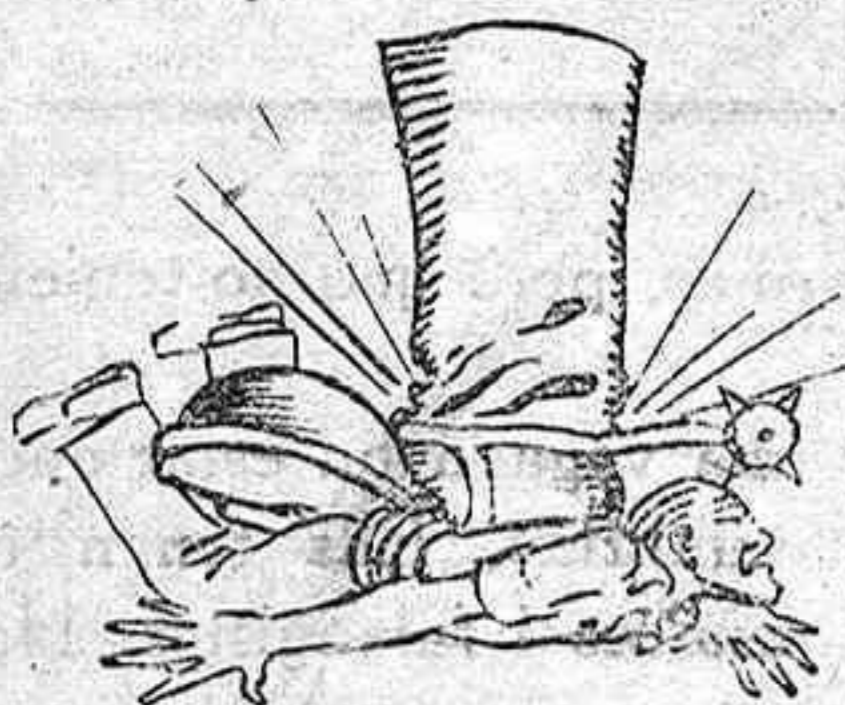
Va resultar que aquest bisbe posseïa als Bancs catorze milions de pessetes.

Aquestes «Germanetes dels Pobres» tenien un sentit potser una mica deformat, de la pobresa.

* * *

L'estació d'Almudèvar es va cremar a conseqüència del bombardeig de les nostres forces.

Els feixistes estan que cremen.

“A L'HEROI INCONEGUT”

Herói inconegut; Aquesta guerra ha abatut el teu cos mascle i rebel!...
I amb els braços en creu, caigut a terra, ets víctima d'aquells que tot un cel t'ofereiren un jorn. Una altra vida comença, deien ells, quan el cos mor...
I en nom d'un Déu absurd, que era [mentida, volien fer-se seu fins el teu cor.
Et parlaven de sants i de miracles; de multiplicacions de vi i de pa, sens tenir cura mai, els miserables! de si en tenies prou per l'endemà.
Tú veies les imatges envilides amb joiells valuosos d'or i argent; Veies també unes monges pervertides en el prostíbul negre del convent.
I et predicaven sempre la pobresa, i et deien que l'amor era pecat, i et mostraven, els vils!, la gran nuesa del Crist rebel com tu, i crucificat!

Més tu, germà caigut, mai no escoltares la veu dels fariseus ensotanats, i amb gest mascle i viril et rebel.lares en nom d'uns ideals molt més sagrats que tots els déus del món amb llur riquesa; [sa; Que tots els sants i santes d'aquell cel on deu regnar encara la vilesa quan no han volgut salvar el teu pit rebel! [bel!

* * *

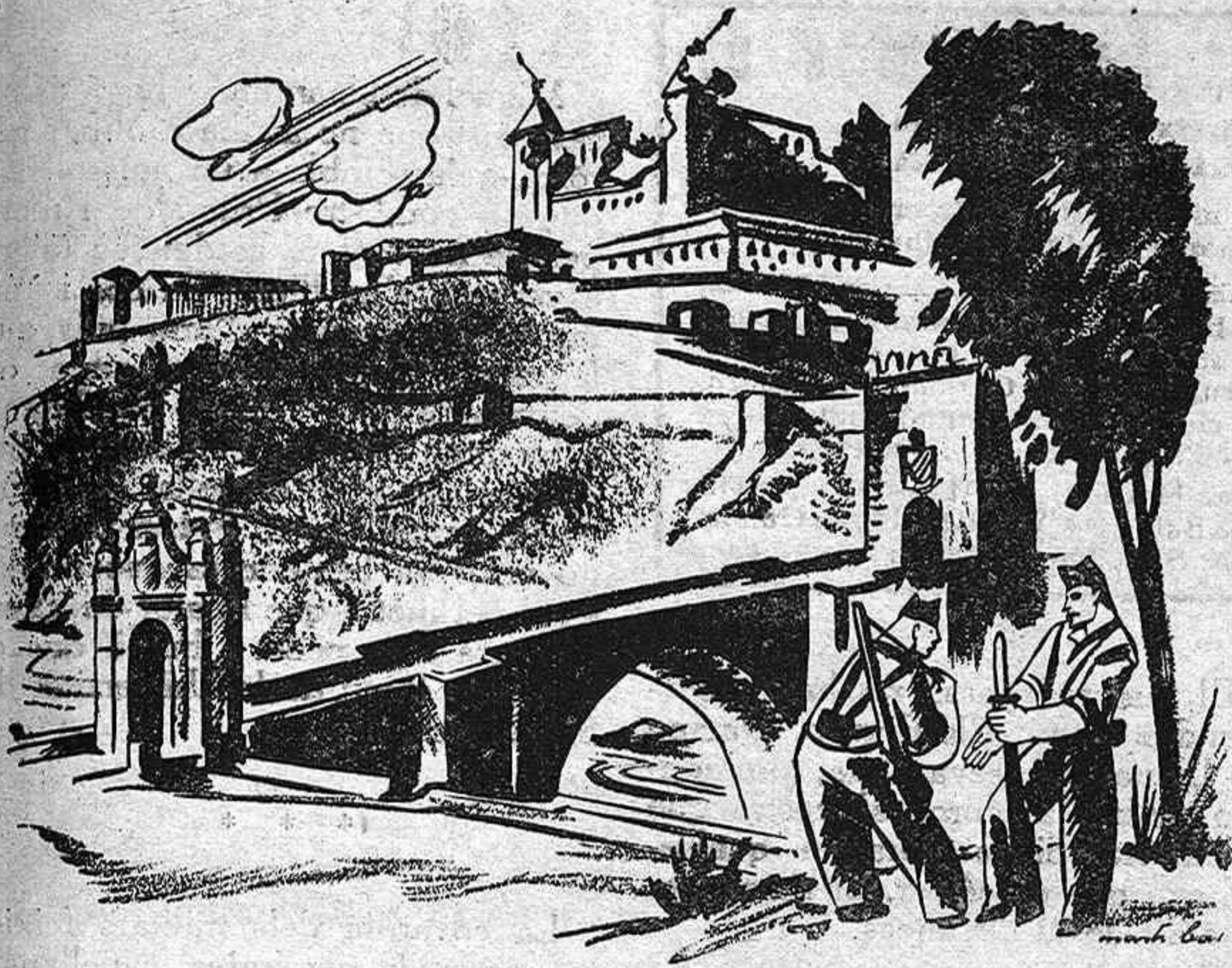
Herói inconegut: Genoll en terra i aixecant el meu puny també rebel, et prometo seguir sempre la guerra contra aquells que es venien fins el cel!

JOAN NURI CASALS.

La marxa per Càdiç.

Les armes, al front!

—A Annual i a Mont-Arruít no van pas resistir tant.

Esquellots

Eren molts els qui es preguntaven: ¿Què diu el Sant Pare, de Roma, sobre els esdeveniments d'Espanya, en els quals els súbdits del pontífex màxim han fet i fan un paper ben poc galdós? El que pensi o pogués dir el ben peixat Vicari de Jesucrist, usurpant la representació i la veu del que diuen que va néixer en un estable, va viure entre humils i va morir al Calvari, no tenia cap interès per a nosaltres i, probablement, tampoc per als catòlics, vist que les exhortacions papals no tenien ja cap influència i s'havia estroncat del tot la font dels miracles. El que s'ha espatllat, no s'adoba amb indulgències ni amb excomunicacions. Això ho saben a bastament àdhuc els entrants de la casa.

* * *

Per fi, Aquil·les Ratti, papa de professió, que usa el nom de guerra de Pius XIè, ha fet sentir la seva apostòlica (?) paraula i les mateixes ovelles místiques han reconegut que no ha estat a l'alçària de les circumstàncies. Nosaltres havem tingut també, per què no dir-ho?, un desencís. Llegides les vulgaritats que ha tingut a bé escampar «urbj et orbi» l'estadant del Vaticà, compre-

nem que hi pugui haver cardenals com Segura i bisbes com Irurita. La baixa qualitat dels endegadors i cabdills de l'Església s'ha manifestat, per boca d'Aquil·les Ratti (a) Pius XIè, d'una manera alarmant per als ramats seràfics. Potser sempre ha estat el mateix i fins ara no ens n'havíem adonat. Com vam dir en altra ocasió, cada dia hi ha menys llana als clatells i les orelles fan menys ombra.

* * *

Hauríem tingut un cert interès de saber com Pius XIè explicava o defensava, a la seva manera, naturalment, però amb certa apariència de seriositat, la posició singular dels catòlics espanyols i dels prelats i clergues que conjuguen llur ministeri amb el comandament combinat amb els militars facciosos.

Ens hauria d'haver explicat per què l'Església detentava avarament i d'amagat una imponent milionada —la major part de la fortuna espanyola— mentre els hospitals i els asils es trobaven en la més vergonyosa indigència, els sagristans havien de passar el platet i els rectors rurals es morien de gana.

També hauria estat curiós de saber com es compagina la lliga de moros i cristians —que s'han passat la vida barallant-se i empaitant-se

com el gat i la rata—units per a la defensa del feixisme.

* * *

Finalment, entre un seguit de bananades, de frases fetes i d'habilitats que no poden enganyar ningú, el Sant Pare, de Roma (li respectem el tractament) no ha tingut escrúpols de pronunciar aquestes paraules amarades del cinisme més repugnant: «¿Què pot fer la religió quan la immoralitat envaeix el món en tan gran nombre d'ànimes i s'esvaeix tot sentiment de pudor, dignitat, consciència i responsabilitat?»

Es un representant de l'Església qui gosa a parlar de la falla de la moral, quan un gran nombre de ministres del Senyor es rebolcaven en la immoralitat més potinera, contribuint amb la conducta llur a la caiguda sorollosa del temple i del sagrari?

Casualment, hem tingut avinentesa de donar un cop d'ull a un cert nombre de processos que es van escapar—estem a punt de dir per miracle— de la destrucció i escampadissa de l'arxiu de la Cúria del Palau Episcopal de Barcelona i amb tot que no ens fiàvem gaire de la trompetejada moral eclesiàstica, hem de confesar que ens vam quedar com si veiéssim visions. No es tractava pas de pecats de luxúria comesos per clergues en hores vagaroses fora del temple, sinó d'immoralitats sexuals a l'empar del confessor i en ocasió que el sacerdot es revesteix d'una dignitat sobrenatural.

Algú dirà que la carn és feble i que aquests pecats contra la moral eren poc abundosos i pertanyien a èpoques llunyanes. Res d'això. Els processos que hem vist corresponen als anys 1915 al 1925 i es refereixen al delictes canònic de «sollicitationem». Que aquest delictes, comès en confessió, era molt freqüent, ho demostra el fet que el formulari de preguntes als testimonis, redactat en llatí, figura imprès.

Això, perquè torni a parlar de moral el Sant Pare de Roma!

* * *

Alexandre Lerroux, Josep Maria Gil Robles i Quiñones, Joan March, Francesc Cambó i Niceto Alcalà Zamora van tocar el pirandó abans d'esclatar la militarada. Estaven assabentats del criminal intent i pel

BLENOSILguareix ràpidament la
BLENORRAGIASense lavatges ni infeccions, per crònica, rebel
i antiga que sigui. No perjudica.

Venda a BARCELONA: Segalá, Andreu, Específicos Pelayo, Marián, V. Ferrer, Específicos Universidad, La Cruz, Genové, Germana, Folguera, Coma, Específicos La Cruz (i ants) i tots altres Centres d'Específics i Farmàcies.

A MADRID: Joan Martí. - A PALMA: Cooperativa Farmacèutica Balear. - A VALENCIA: A. Gamir. A SARAGOSSA: S. A. Farmacèutica Aragonesa.

que pogués ésser, es posaren en lloc segur. Sempre haurien tingut temps de tornar per tal de remenar les cieres, si el cop hagués triomfat. Consti, però, que ens deuen el cap. Altres amb menys culpa l'han perdut. Es dir, ja el van perdre en ficar-se en la tràgica aventura.

* * *

Sortosament, la gent ne perd el bon humor i això és un felix avarany. Qui diu humor diu afecció a l'etern femení i per moltes coses que passin, serà sempre realitat, a prova de bomba, allò que «tira més un cabell de dona que cent mules».

Una ràpida lectura de la secció d'anuncis d'un diari barceloní ens ofereix unes quantes perles que són una delícia. Heuvos-les ací:

«Soltera o viuda de 25 a 40 años, tengo 50 cumplidos, medios vida y 5.000 pts.» El més interessant, ben segur, són les 5.000 pessetes.

«Caballero divorciado, carrera, 39 años, desea relacionarse con señorita, viuda o divorciada agraciada y culta». No és que demani molt, l'home, però es veu que després d'un divorci s'exposa a sofrir-ne o a gaudir-ne, un altre. Bon profit.

«Dos amigos buena posición desean conocer dos señoritas salir juntos fin matrimonial». La «buena posición» és un enigma i el «fin matrimonial» un problema.

* * *

Encara hi ha algú que s'estranya que als militars facciosos els abelleixi la companyia dels moros, que tantes tundes els van prodigar al Marroc, amb la greu circumstància que també van sucumbir en terres africanes fills del poble enrolats a les ordres dels oficials covards.

* * *

El que ara passa no ha de sorprendre ningú. Els Franco, Queipo de Llano i la seva colla, prefereixen tenir els moros al costat que al darrera. Si no t'atrapen, qualsevol sap què és córrer. Si t'atrapen, pots dir de tu als ànecs.

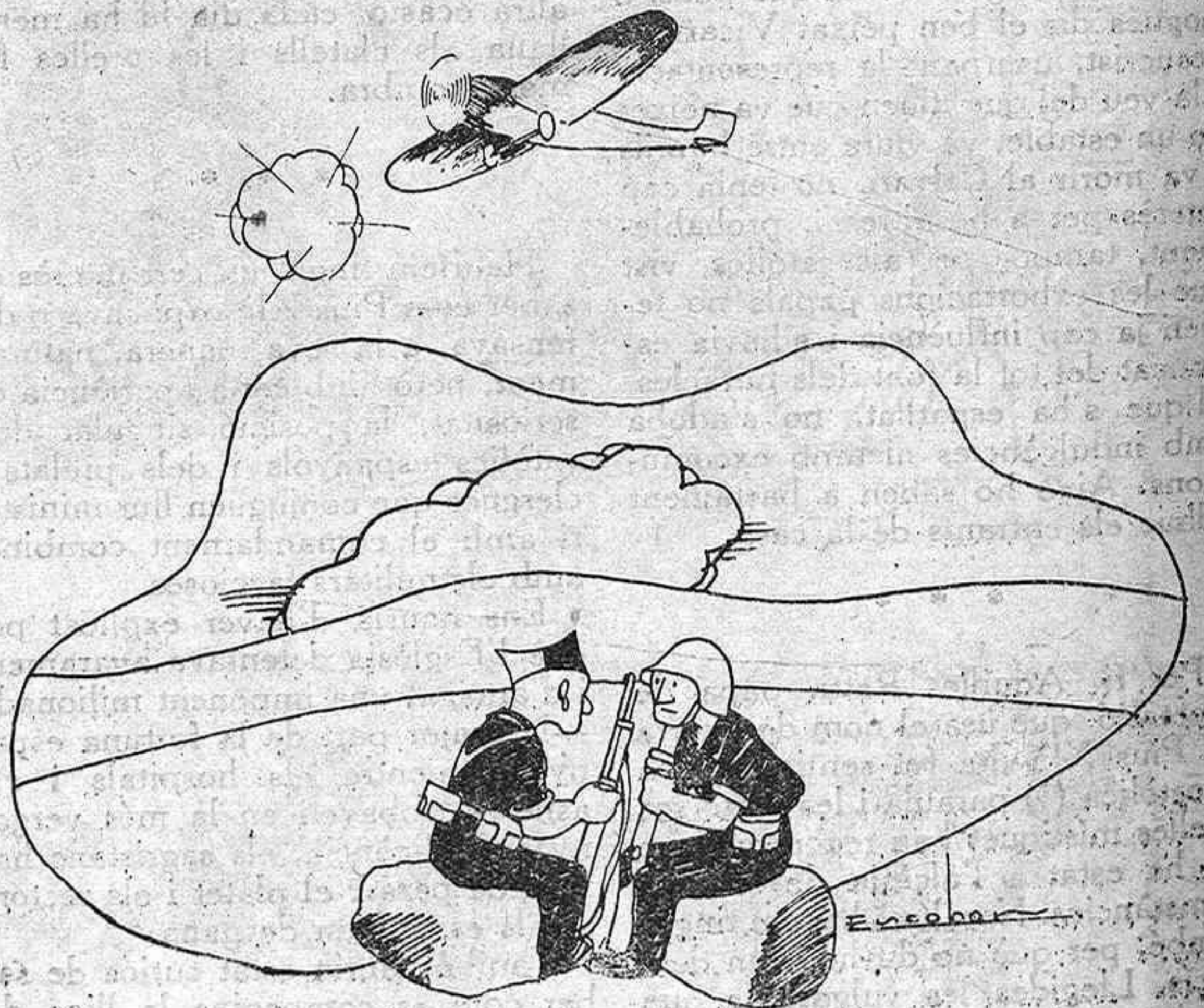
* * *

Un generalot dels que ara fan el fantome, es va permetre, abans de la militarada del 19 de juliol, una ironia sobre la bandera republicana d'Espanya, dient que el morat era presagi d'estomacada. El beneït no recordava que el colors de la bandera d'abans perdien sempre.

* * *

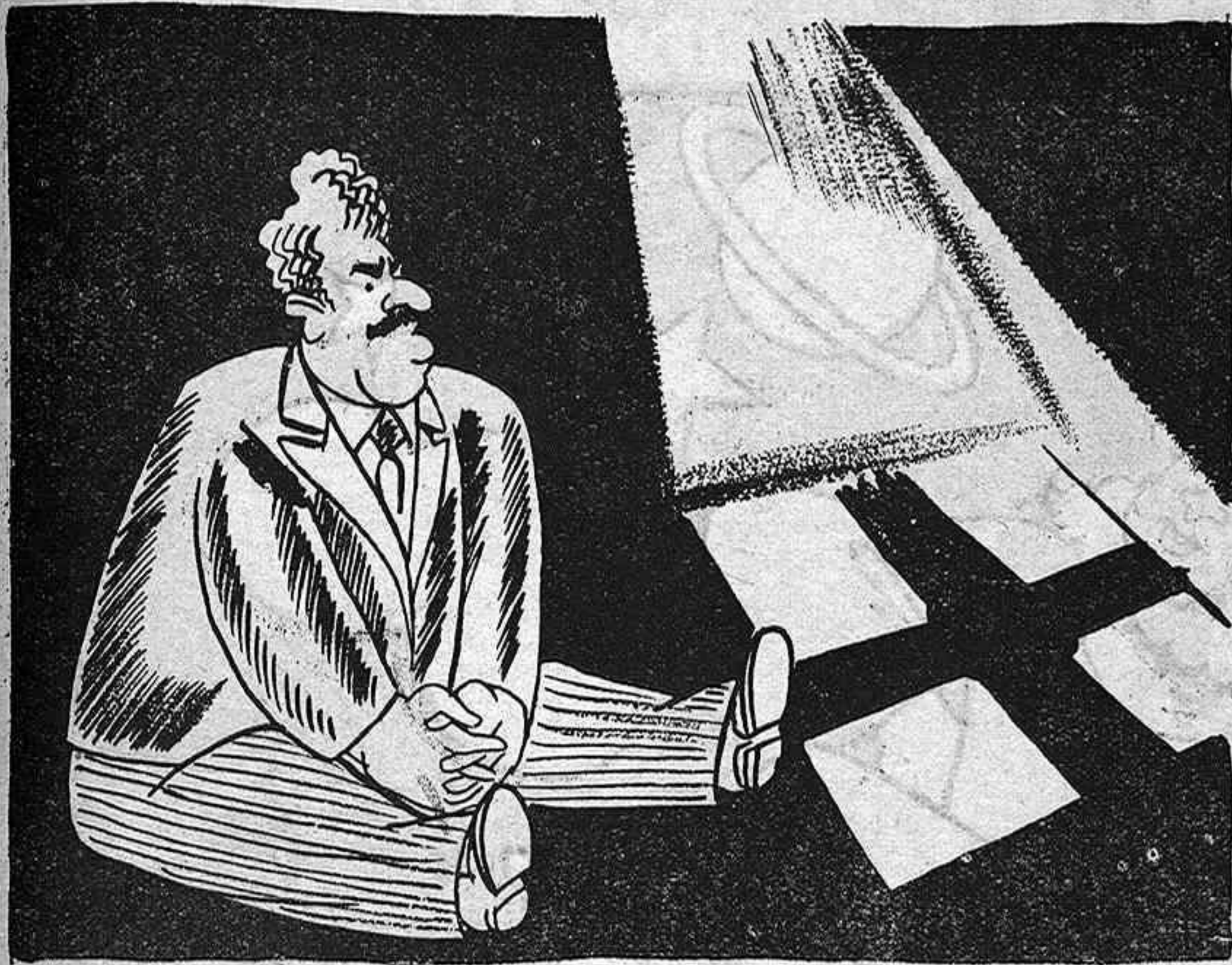
La covardia dels militars feixistes, assistida per frares, capellans i requetés, s'ajunta amb l'instint de presa dels corbs i amb la ferotgia de les hienes. En la retirada llur, han profanat les tombes sagrades de Galan i Garcia Hernández i han escampat les cendres, després d'ultratjar-les, dels dos màrtirs de la República.

La malifeta té precedents abundosos en la història de les lluites inci-

—I dels Caproni, què?

—Que són una capronada.

Salazar Alonso serà jutjat aquesta setmana.
(dels diaris.)

Trobo a faltar la companyia del Jefe Gil Quiñones i molts d'altres.

vils. El general Riego, el cabdill constitucionalista, no l'autor de l'Himne de Riego, com creia Joan Pic i Pon, fou portat al suplici arrossegat en una estora i després d'executat va ésser cremat i li ventaren les cendres. Tot en nom de Déu i de la sacratíssima religió.

* * *

Els militars de Toledo es van tancar a l'Alcàsser i dins d'aquesta fortalesa resisteixen fa prop de dos mesos l'atac humà, massa humà, de les milícies antifeixistes. Amb tal motiu, hom parla de Sagunto i de Numància. L'obstinació suïcida dels militars rebels seria digna de respecte, si ells el mereixessin, si no

haguessin reclòs a la força dones i criatures per tal d'ablanir l'enemic o de servir-se d'aquests éssers innocents i indefensos per preparar la fugida. D'això en diuen valents?

Correspondència

Albert de la M.—Aquesta vegada no heu estat encertat amb l'acudit.

* * *

Quim.—Per un excés de paciència el nostre director s'ha permès perdre el temps llegint-ho i per poc que es desmaia.

* * *

Ramon M. — Dediqueu-vos a la collita de la patata i en treureu més profit.

* * *

Riera.—Es massa seriós i potser atrevit en aquests moments; féu quelcom sobre temes de casa.

* * *

R. Tomàs. — Ho podeu arreglar per altres indrets...

**La
Cuina a Gas
indispensable
a tota
Casa Moderna**

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Àngel, 20

L'ULTIM RECURS.

—Senyor, et preguem que també et declaris neutral!